

eller upartiske; dog altid ville have en Ret til at henvise til, at disse Bestemmelser blive opfyldte, og overholdte, som tilfigtet er. Den nævnte Taxationscommission havde givet en Gaard paa 7 Tønder og $\frac{1}{2}$ Albus Hartkorn en saadan Ansættelse, at der blev gjort et Tilbud af Ministeriet om Overdragelse til Arvefæste imod 3 Tønder Byg pr. Tønde Hartkorn aarligt; men vel at mærke Kjøbesummen var 16,600 Rd. Naar nu denne Canon kan regnes at være Renten af 2100 Rd., udgjør dette, lagt til Kjøbesummen, 18,700 Rd., og desforuden skulde Fæsteren svare 2 pCt. af Kjøbesummen og tillige betalte alle Dokumenterne. Her er altsaa et forbausende Exempel paa en enorm Kjøbesum, nemlig henved 3000 Rd. pr. Tønde Hartkorn, og jeg troer, at det er med Hensyn til at afværge saadanne Ansættelser, at Loven vil være af megen Gavn og næsten være nødvendig. Jeg kan derfor ikke Andet end paa det Varmeste anbefale Lovforslaget, som det foreligger.

Simony: Jeg havde ikke Leilighed til at udtale mig ved Sagens 1ste eller 2den Behandling, da jeg var forhindret fra at være tilstede; og jeg troer derfor, at jeg nu bør udtale, hvilkens Stilling jeg indtager til Lovforslaget. Jeg kan ikke andet end slutte mig til de Ytringer, der ved Sagens 1ste Behandling fremkom fra den ærede 4de Landsþingsmand for 1ste Kreds (Madvig) og idag fra den ærede 1ste Landsþingsmand for 11te Kreds (Rosenørn); jeg kan heller ikke troe, at Loven er nødvendig. Det er min Overbeviisning, at det, som agtes opnaaet ved Loven, godt kunde være opnaaet ved Forhandling med Fæsterne i Genhold til de Skridt, der vare foretagne af Justitsministeriet i sin Tid. Der var saaledes allerede, strax efterat Taxationer vare optagne over enkelte af Stiftelsernes Gods, indkommet Erklæringer, hvori de Vedkommende udtalte, at de ønskede at overtage deres Gaarde, paa enkelte Steder endog til den Sum, hvortil de vare taxerede. Den ærede sidste Talers Opfattelse af disse Taxationsforretninger kan jeg ingenlunde dele. Han syntes nemlig at mene, at de Forretninger, der vare optagne efter denne Foranstaltning af Justitsministeriet, vare af den

samme Natur som de, der vilde blibe optagne efter denne Lov; men dette var ingenlunde Tilfældet. De Forretninger, der optoges efter Loven, vare bindende for Administrationen og tillige for Fæsterne, forsaavidt de vilde kjøbe; idet de kun maae forandres af den Overtaxationscommission, der omhandles i Lovens § 8 i Slutningen. De Forretninger derimod, som vare optagne tidligere, vare aldeles ikke bindende; de havde ingen anden Hensigt end at tjene Administrationen til Vejledning for at udfinde Godssets Værdi. Der var altsaa Intet til Hinder for, at Fæsterne kunde have indladt sig paa Forhandlinger med Ministeriet om Kjøbesummen, og dette er ogsaa i flere Tilfælde skeet. Dette er saaledes skeet ved Afhændelsen af Nykjøbing Hospitals Gods; det har været taxeret gjentagne Gange, og efter enhver Taxation har der i Reglen været flere, der have indladt sig paa Forhandlinger med Ministeriet, og disse Forhandlinger have ogsaa ofte ført til det ønskede Resultat. Den største Deel af dette Hospitals Gods er nu overgaaet til Selveienendom, og det er min fulde Overbeviisning, at Resten, naar der var bleven levnet Tid til, at Ministeriets Foranstaltninger vare blevene gennemførte, ogsaa vilde være gaaet over til Selveienendom. Der er imidlertid to Betingelser for, at dette skulde kunne skee; den ene er den, at Stiftsøvrighederne, de locale Autoriteter, ere stemte for Afhændelsen, tage Sagen i deres Haand og søge at faae Forhandlinger igang med vedkommende Fæstere; den anden er den, at ingen Indskydelse udenfra kommer til at virke paa Fæsterne i denne Sag. Det er nemlig en Selvfølge, at saalænge Fæsterne have Haab om, at de ved tvungne Taxationer mulig kunne opnaae bedre Billaar end ved de frivillige, indlade de sig ikke paa at kjøbe; saalænge der altsaa var Udsigt til, at tvungne Taxationer kunde komme istand, var dette et Middel til at standse Afhændelsen ad Frivillighedens Vej; og jeg troer ogsaa, at det paa mange Steder, og navnlig i Fyen, er dette, som har været til Hinder for, at Afhændelsen af de offentlige Stiftelses Gods der har havt nogen Fremgang efter de af Ministeriet foretagne Skridt. I de Provindsfer, hvor en saadan Indskydelse